

λεφάντινο άγαλμα του Ασκληπιού για τον ναό του στην Επίδαυρο. Το άγαλμα είχε το μισό ύψος από τον Ολύμπιο Δία του Φειδία και έφερε την υπογραφή του καλλιτέχνη.

Αν και το έργο δεν σώζεται, ιδέα για τη μορφή του και την εντύπωση που προκαλούσε δίνει η περιγραφή του Πλουταρχία: ο θεός καθόταν σε θρόνο και με το ένα χέρι κρατούσε ράβδο, ενώ το άλλο τό έφερε πάνω από το κεφάλι φιδιού. Στα πόδια του θεού ήταν ξαπλωμένος σκύλος. Ο θρόνος του ήταν διακοσμημένος με ανάγλυφες παραστάσεις που είχαν ως θέματα άθλους Αργείων ηρώων (φόνος της Χίμαιρας από τον Βελλεροφόντη, Περσέα αποκόπτοντα το κεφάλι της Μέδουσας).

Ο τύπος του αγάλματος του Ασκληπιού σε δύο αναθηματικά ανάγλυφα και μερικά νομισμάτων της Επίδαυρου αντιστοιχεί με την περιγραφή του ήταν διακοσμημένος με ανάγλυφες παραστάσεις που είχαν ως θέματα άθλους Αργείων ηρώων (φόνος της Χίμαιρας από τον Βελλεροφόντη, Περσέα αποκόπτοντα το κεφάλι της Μέδουσας). Ο τύπος του αγάλματος του Ασκληπιού σε δύο αναθηματικά ανάγλυφα και μερικά νομισμάτων της Επίδαυρου αντιστοιχεί με την περιγραφή του ήταν διακοσμημένος με ανάγλυφες παραστάσεις που είχαν ως θέματα άθλους Αργείων ηρώων (φόνος της Χίμαιρας από τον Βελλεροφόντη, Περσέα αποκόπτοντα το κεφάλι της Μέδουσας). Ο τύπος του αγάλματος του Ασκληπιού σε δύο αναθηματικά ανάγλυφα και μερικά νομισμάτων της Επίδαυρου αντιστοιχεί με την περιγραφή του ήταν διακοσμημένος με ανάγλυφες παραστάσεις που είχαν ως θέματα άθλους Αργείων ηρώων (φόνος της Χίμαιρας από τον Βελλεροφόντη, Περσέα αποκόπτοντα το κεφάλι της Μέδουσας).

Ο χριστιανός απολογητής Αθηνάγορας θεωρεί το έργο του Θρασυμήδη δημιούργημα του Φειδία, ίσως λόγω της ομοιότητας της παράστασης των δύο θεών.

Έργο του Θρασυμήδη ήταν και χάλκινος ανδριάντας, όπως φαίνεται από την υπογραφή του σε βάθρο από την Επίδαυρο: «Χαρμαντίδας... αδα Έπιδαύριος / Άπόλλωνι Άσκληπιώ άνδθηκην Θρασυμήδης έποίησεν».

Σε άλλη επιγραφή, στην οποία αναγράφονται τα έξοδα της ανοικοδόμησης του ναού του Ασκληπιού, αναφέρεται και κάποιος Θρασυμήδης, που κατασκεύασε την οροφή του και δύο πόρτες —μία ξύλινη και αυτήν της κύριας εισόδου— από χρυσό και ελεφαντόδοντο.

— 2) ανδριαντοποιός, γνωστός από επίγραμμα από την Κάλυμνο, στο οποίο αναφέρεται ότι ο Νικίας, γιος του Θρασυμήδη, ανέθεσε το έργο στον Απόλλωνα ως δέκατη των έργων τα οποία είχε κατασκευάσει ο πατέρας του. Στην επιγραφή, το έργο απευθύνεται στον επισκέπτη σε πρώτο πρόσωπο. Από το σχήμα των γραμμάτων της επιγραφής χρονολογείται η δράση του γλύπτη στον 3ο π.Χ. αιώνα. [II]

Θρασύτητα κατά της αρχής (Ποιν. Δίκ.): με τον εννοιολογικά ανακριβή αυτόν όρο χαρακτηρίζονται στον Ελληνικό Ποινικό Κώδικα δύο ειδικότερες περιπτώσεις προσβολής κατά της πολιτειακής εξουσίας, λόγω συμμετοχής σε παράνομες δημόσιες υπαιθρίες συναθροίσεις: Πρώτο, η περίπτωση συμμετοχής σε νόμο απα-

γορευμένη, από την αρμόδια αρχή, δημόσια υπαίθρια συνάθροιση (προβλέπεται τιμώρηση με φυλάκιση μέχρι έξι μηνών ή με χρηματική ποινή). Και δεύτερο, η περίπτωση κατά την οποία κάποιος που μετέχει σε δημόσια υπαίθρια συνάθροιση δεν απομακρύνεται από το πλήθος, μολοντί ο αρμόδιος πολιτικός ή στρατιωτικός υπάλληλος έχει ήδη καλέσει νόμιμα τρεις φορές το συγκεντρωμένο πλήθος να διαλυθεί (προβλέπεται τιμώρηση με φυλάκιση μέχρι ενός έτους ή με χρηματική ποινή).

Η διάταξη του άρθρ. 171 Ποιν. Κ., που ρυθμίζει το αδίκημα της «θρασύτητας κατά της αρχής» με την πιο πάνω διττή σημασία, έχει την προέλευσή της στο αντίστοιχο άρθρ. 168 Ποιν. Κ. 1834 και επιδόθηκε αρχικά την αντιμετώπιση σοβαρού κινδύνου για την έννομη τάξη από δημόσιες υπαιθρίες συγκεντρώσεις οι οποίες μπορούν κατά τις περιστάσεις να προσλάβουν τον χαρακτηρισμό στάσεως (πρβλ. Αιτιολ. Εκθ. Σχεδ. Ελλ. Ποιν. Κ. 1924 υπ' άρθρ. 140 Σχεδίου, σ. 282), ενώ δεν αρκούν απλές υπόνοιες τέτοιου κινδύνου, ούτε η απλή ύπαρξη κινδύνου κυκλοφοριακής ανωμαλίας (Ηλ. Γάφου, Ποιν. Δίκ. Ειδ. Μ Α' 1957, σ. 101· και Διον. Φιλίππου, «Μερικές σκέψεις για την προστασία των δημοσίων υπαιθρίων συναθροίσεων», στο συλλογικό έργο *Νομικές Μελέτες Συλλόγου ΕΔΠ Νομικής Σχολής Παν/μίου Θράκης*, τεύχ. 2, Κομοτηνή 1981, 225-234: 232). Η διάταξη του άρθρ. 171 αφορά επομένως σε (α) *συναθροίσεις*, δηλ. συγκεντρώσεις πλήθους εν στάσει ή πορεία· (β) *δημόσιες*, δηλ. ελεύθερα προσιτές, έστω και με καταβολή αντιτίμου, στον οποίονδήποτε και όχι σε ορισμένο μόνο κύκλο προσώπων· και (γ) *υπαίθριες*, δηλ. πραγματοποιούμενες σε δρόμους, πλατείες, πάρκα ή άλλους μη περιτειχισμένους χώρους. Περαιτέρω απαιτείται είτε, σύμφωνα με την πρώτη περίπτωση του άρθρ. 171 Ποιν. Κ., να έχει η συνάθροιση εκ των προτέρων νόμιμα απαγορευθεί από την καθ' ύλην και κατά τόπο αρμόδια αρχή και παρ' όλα αυτά να μετέχει κάποιος σ' αυτήν ηθελήμενα και εν γνώσει της απαγόρευσης, είτε, σύμφωνα με τη δεύτερη περίπτωση του ίδιου άρθρου, να έχει προσκαλέσει η καθ' ύλην και κατά τόπο αρμόδια αρχή νόμιμα το συγκεντρωμένο πλήθος τρεις φορές (σε χρονικά διαστήματα να διαλυθεί και παρ' όλα αυτά κάποιος ηθελήμενα να μην απομακρύνεται από τη συνάθροιση, έστω και αν έλαθε γνώση της τριπλής πρόσκλησης.

Πότε οι αρχές δικαιούνται να απαγορεύσουν τις δημόσιες υπαιθρίες συναθροίσεις ορίζεται πρωτίτως από το άρθρο 11 § 2. β' του Συντάγματος 1975. Κατ' αυτό, «οι υπαίθριες συναθροίσεις μπορούν να απαγορευθούν με αιτιολογημένη απόφαση της αστυνομικής αρχής, γενικά, αν εξαιτίας τους επείκειται σοβαρός κίνδυνος για τη δημόσια ασφάλεια, σε ορισμένη δε περιοχή, αν απειλείται σοβαρή διατάραξη της κοινωνικοοικονομικής ζωής, όπως νόμος ορίζει». Ειδικότερες ρυθμίσεις για την απαγόρευση

και τη διάλυση δημόσιων συναθροίσεων περιέχουν το ν.δ. 794/1971 «περί δημοσίων συναθροίσεων» και το β.δ. 269/1972 «περί εγκρίσεως του Κανονισμού διαλύσεως δημοσίων συναθροίσεων», τα οποία, μολοντί θεσπίστηκαν κατά τη διάρκεια του καθεστώτος της 21.4.1967, εξακολουθούν ακόμα να ισχύουν και να εφαρμόζονται μέσα στα πλαίσια του ισχύοντος Συντάγματος. Από τις ρυθμίσεις αυτές πρωταρχικής σημασίας για τις ατομικές ελευθερίες των πολιτών είναι εκείνες που ορίζουν, κατ' εφαρμογή της σχετικής συνταγματικής επιταγής, ότι «η απόφασις περί απαγορεύσεως δημοσίων συναθροίσεων εν υπαίθρω δέον να περιέχει τους λόγους τους δικαιολογούντας, κατά την κρίση του εκδόντος ταύτην οργάνου, τον επικείμενον κίνδυνον της δημοσίας τάξεως και ασφαλείας και την αδυναμίαν αποτροπής αυτού δι' άλλων ηπιωτέρων της απαγορεύσεως μέτρων» (άρθρ. 6 § 3 ν.δ. 794/1971) και ότι η αστυνομική αρχή μπορεί να διαλύσει μια δημόσια συνάθροιση μόνο στις περιοριστικά αναφερόμενες πέντε περιπτώσεις του νόμου και αφού προηγουμένως τηρήσει τη σχετική νόμιμη διαδικασία (άρθρ. 7 ν.δ. 794/1971 και β.δ. 269/1972). Ορθά επομένως έχει κριθεί από τα ελληνικά δικαστήρια ότι δεν συνιστά αξιόποινη θρασύτητα κατά της αρχής η συμμετοχή σε δημόσια συνάθροιση που απαγορεύεται με την ελλιπή αιτιολογία ότι συντρέχουν λόγοι «δημοσίας ασφάλειας, τάξεως και κυκλοφορίας» (έλλειψη τυπικής νομιμότητας λόγω μη τηρήσεως των ουσιαστών νόμιμων τύπων για την έκδοση διοικητικής πράξεως). Για να είναι η πράξη αξιόποινη, θα πρέπει, άρα, η αιτιολογία που απαγορεύει τη συνάθροιση να είναι ειδική και εμπειρισταβής, και τούτο συμβαίνει όταν εκτίθενται (α) η κρίση ότι επείκειται κίνδυνος σοβαρής διατάραξης της δημόσιας ασφάλειας ή της κοινωνικοοικονομικής ζωής σε περίπτωση πραγματοποίησης της υπαίθριας συνάθροισης· και (β) οι λόγοι οι οποίοι κατά την κρίση του απαγορεύοντος οργάνου σχετίζονται με τις ιδιαίτερες περιστάσεις της συγκεκριμένης συνάθροισης και δικαιολογούν (αα) τη συνδρομή αυτού του κινδύνου καθώς και (ββ) την αδυναμία αποτροπής του κινδύνου με άλλα, ηπιότερα από την απαγόρευση, μέτρα. Σημειώνεται ότι, σύμφωνα με την ίδια νομολογία, να μεν οι λόγοι που επιβάλλουν την απαγόρευση απόκεινται στην κρίση της αρμόδιας αρχής και δεν ελέγχονται από τα ποινικά δικαστήρια, ελέγχεται όμως υποχρεωτικά από αυτά η νομιμότητα έκδοσης της διοικητικής πράξης για την απαγόρευση της συνάθροισης και άρα για τη νομιμότητα της αιτιολογίας της. Αμφισβήτηση εξακολουθεί ωστόσο να υπάρχει για το αν η συμμετοχή σε μη νόμιμα, απαγορευμένη συνάθροιση κατ' άσκηση του συνταγματικού δικαιώματος του συνέρχεσθαι και η «προβολή αντίστασως κατά της επιχειρηθείσης διαλύσεως της» δεν είναι αξιόποινη διότι ορισμένοι ο άδικος χαρακτήρας των πράξεων της θρασύτητας κατά της αρχής (έτσι: Ι. Ε. Μανωλεδάκης στα Ποιν.

Χρ. ΚΣΤ' 1976, 780-784· Τριμ. Πλημ. Βερ. 1227/1976, Αρμεν. 1979, 317-323 με παρατ. Α. Χ. Μαργαρίτη· ΑΠ 782 / 1979, Νο Β 271, 1142-1147 με παρατ.: η νομιμότητα είναι στοιχείο του αδικού διότι δεν απαιτείται και το αδίκημα της θρασύτητας κατά της αρχής (Εφθεσ. 1300/1975, Ποιν. Χρον. ΚΣΤ' 1976, 769-772· Γνμδ. Εισ. Πλημ. Θεσ. 2/1978, Αρμεν. 1979, 64-69 με παρατ. Α. Χ. Μαργαρίτη): η νομιμότητα είναι στοιχείο της αντικειμενικής υποστάσεως). Ορθότερη φαίνεται να είναι η πρώτη άποψη, διότι έχει μεγαλύτερη δογματική συνέπεια (πρβλ. άρθρ. 20 Ποιν. Κ.) και διότι οδηγεί σε έπιθυμητό αποτέλεσμα αντιμεταγωγικής πολιτικής χωρίς να περιορίζει ουσιαστικά την άσκηση του δικαιώματος του συνέρχεσθαι.

ΝΕΣΤΩΡ Ε. ΚΟΥΡΑΚΗΣ [III]

Θράσων, ο (αρχ.)· 1) Πάριος αρχιτέκτονας του πρώτου μισού του 5ου π.Χ. αιώνα. Αναφέρεται σε επιγραφές ως κατασκευαστής οικιών (ίσως ιερών οικιών).

— 2) Έλληνας γλύπτης της ελληνιστικής εποχής. Ο Στράβων (14, 641) σημειώνει ότι, μετά τον ναό της Εφεσίας Αρτέμιδος, είχε μερικά έργα του Θράσωνος, μεταξύ των οποίων ήταν αγάλματα της Πηνελόπης και της Ευρύκλειας καθώς και άγαλμα της Εκάτης, το οποίο ταυτίστηκε με το λατρευτικό είδωλο της Εκάτης που θρισκόταν, σύμφωνα με τον Πλίνιο (*Φυσική Ιστορία* 34, 91), στον οπισθόδομο του ναού και ήταν φτιαγμένο από πάλλευκο μάρμαρο. Ο ίδιος ο Πλίνιος αναφέρει Θράσωνα στον τελεστάιο κατάλογο των γλυπτών και όπως είναι έργο αυτού του καλλιτέχνη ο τύπος της Εκάτης του 2ου π.Χ. αιώνα ως άλλη εκδοχή στην τρισώματη του Λακαμένους: είναι η θεότητα με τα τρία κεφάλια και τα έξι χέρια της Γιγαντομαχίας του θωμιού της Παργάμου. Για τη χρονολογία του καλλιτέχνη χρήσιμη είναι επιγραφή με την υπογραφή ενός γλύπτη «γιου του Θράσωνος», οι χαρακτηριστές της οποίας είναι μεταγενέστεροι του 4ου π.Χ. αιώνα.

— 3) γλύπτης που καταγόταν από τον αττικό δήμο της Πελλήνης. Έζησε τον 2ο μ.Χ. αιώνα και είναι γνωστός από επιγραφές από το Βουθρωτό της Ηλείρου σε έργο αναθηματικό, αφιέρωμα του ιερέα της Αφροδίτης, Φλάβιου Αθηνάγορα. [III]

Θραυτίς, η (Thraupis) (Ζωολ.)· γένος Στρουθιόμορφων Πτηνών της οικογένειας Θραυτιδαι (πρώην Tanagridae). Η οικονέμεια αυτή περιλαμβάνει 191 είδη, αποκλειστικά της αμερικανικής ηπείρου. Ζουν στα δάση και στους κήπους, κυρίως στις τροπικές περιοχές. Τα μικρά αυτά πουλιά έχουν μήκος 10-20 εκατοστά, είναι εύσμομα, με κοντό λαϊμό και κωνικό χοντρό ράμφος, το οποίο φέρει εγκοπή στην άκρη της άνω γνάθου. Στην εύκρατη Βόρεια Αμερική εμφανίζονται μόνο τα είδη Piranga lincolnciae, P. rubra και P. ludovicianae με ζωορόχρωμο φτέρωμα.

Ένα λιγότερο επιδεκτικό είδος, το P. flava, έχει ευρύτερη περιοχή εξάπλωσης από την Νότια Αριζόνα έως την κεντρική Αργεντινή. Το πιο εκ-